

EDITORIAL

Pakusgon ug palapdon ang NDF, makigbisog batok sa imperyalismong US

Nakighiusa ang Partido ug ang Bagong Hukbong Bayan sa umalabot nga pagsaulog sa ika-52 nga anibersaryo sa National Democratic Front sa Abril 24-. Daygon ug saulugon nato ang mga nakab-ot ug mga kadaugan sa NDF sa kapin lima ka dekadang paghiusa sa katawhang Pilipino, sa pagpasiugda ug pagrepresenta sa ilang nasudnon ug demokratikong mga pangandoy, ug pagpaasdang sa demokratikong rebolusyon sa katawhan pinaagi sa gubat sa katawhan.

Dili malimod ang dakung kahulugan karon sa pagsaulog sa adlaw sa pagtukod sa NDF. Isip labing konsolidadong bahin sa nasudnong nagkahiusang prente ug lig-ong uyok sa patriyotikong prente sa katawhang Pilipino, mahinungdanon kaayo karon nga militante ug lig-on nga mobarog ang NDF. Kini atubangan sa nagkagrabeng interbensyon ug nagkahugot nga kontrol sa im-

peryalismong US sa militar, pulitika, ekonomiya ug kultura sa nasud, taliwala sa gipagrabe niining pakiglantugi sa imperyalistang karibal nga China. Dala niini ang walay kapares nga kadaut, pag-antus ug hulga sa kagawasan, seguridad ug dignidad sa katawhang Pilipino.

Kinahanglang tukuron sa NDF

ang lapad nga panaghiusa sa katawhan batok sa mini nga "deterrence policy" o palisiya sa pagpakita og kusog nga pwersang militar sa US aron kuno pugngan ang China nga moatake. Ilalum niini nga palisiya, ginagamit sa militar sa US ang Balikatan ug daghang mga *war games*, aron ipwesto ang mga armas ug tropa niini sa lain-laing bahin sa nasud. Laraw niini dili ang pugngan ang atake sa China, kundili ang hadlukon ug hagiton kini.

Sentro karon sa pokus sa US ang Batanes kung asa gideploy ang nagkadaghang misayl niini nga nakation sa China. Adlaw-adlaw usab ang pagsulod-gawas sa mga higan-teng barkong iggugubat sa US sa lain-laing bahin sa Pilipinas nga miagni sa nagkadaghang barko sa China sa South China Sea ug exclusive economic zone sa Pilipinas. Gibira sa US sa Pilipinas ang mga armadong pwersa sa Japan, Australia, France ug uban pang alyadong imperyalistang nasud.

Todo-todo ang pagsunod-sunod sa papet nga rehimeng Marcos sa dikta sa US. Gipagamit niini sa US ang AFP aron magsilbing alalay sa mga pwersang militar sa US. Hingpit nga ginagamit sa US ang Pilipinas isip proxy sa ginahimo niining pagpanghagit sa China. Nagpagamit ang traydor nga si Marcos sa US sa paghagit ug pagsabong sa China, imbes nga barugan ang interes sa mga Pilipino nga makahimo og mahigalaon ug malinawong relasyon sa silingang China.

Kinahanglang manguna ang NDF sa pagpakusog sa pagbatok sa katawhan sa langyawng pagpangawkaw ug dominasyon sa ekonomiya. Kinahang-

lan kining magsilbing kusog nga tingog sa pagbatok sa paggamit sa gubyr-nong Trump sa hulga sa mga taripa batok sa mga produktong ginaimport gikan sa Pilipinas, para labawng ablihan ang nasud isip han-okanan sa mga sobrang produkto sa US.

Kinahanglang kusganong batukan sa NDF ang rehimeng Marcos sa mga neoliberal nga ekonomikanhong palisiya niini nga nagahatag sa mga langyawng dagung kapitalista ug kasosyong dagkung negosyo sa dagkung gahum nga mangawkaw og yuta, huthuton ang natural nga bahandi sa nasud, gun-ubon ang kinaiyahan ug ilubong ang nasud sa utang. Kinahanglan niining singlon ang imperyalismong US ug neokolonyal nga estado sa pagpabiling atrasado sa ekonomiya ug lokal nga produksyon, ug pagpaantus sa masa sa katawhan.

Walay hunong karon ang saywar ug kontrol sa kultura sa imperyalismong US sa pagmanipula sa hunahuna ug kahimatngon sa katawhang Pilipino. Gamit ang midya ug *social media*, ginapagawas nila nga sila "higala, kaabag ug alyado" sa katawhang Pilipino, ug gitabunan ang walay-puas nga pagyatak sa kaugalingnan sa nasud. Kakunsaba ang rehimeng Marcos, ginasugnuran sa US ang Sinophobia o sentimyentong an-

ti-China, ug gibalik-balik ang pag-ila sa nasud isip "kaaway" o "hulga."

Kining tanan kabahin sa nagkagrabeng kalibutanong kaguliyang tungod sa pag-apas sa imperyalismong US nga usabon ang kahimtang sa kalibutan, aron subling ituboy ang kaugalingon isip solong *superpower*. Paspas nga nagkakusog ang maong panagbangi taliwala sa nagapadayong krisis sa kalibutanong sistemang kapitalista. Ginagamit sa US ang kusog-militar niini sa pagtinguha nga maangkon ang lapad nga mga merkado ug mga tinubdan sa mahinungdanong mineral, ug pugngan ang padayon nga paglambo ug paglapad sa gahum sa karibal niining China. Sa laraw sa US, nagkadaku ang hulga sa gubat sa lain-laining bahin sa kalibutan.

Kinahanglan kaayo karon nga pakusgon ang NDF ug ang patriyotikong prente sa katawhang Pilipino aron ipakaylap ang baruganan alang sa nasudnong kagawasan: kagawasan gikan sa langyawng interbensyong militar, kagawasan sa ekonomiya, pulitika ug kultura. Kinahanglang isalikway ug batukan ang neokolonyal nga estado sa mga nagharing hut-ong nga ginagamit sa pagsumpo sa makinasudnong tinguha sa katawhan.

Kinahanglang pakusgon ang NDF pinaagi sa pagpakusog sa mga alyadong organisasyon niining nagkahiusa ug nagtinabangay alang sa pagpaasdang sa gubat sa katawhan. Kinahanglang pakusgon ang kalihukang propaganda aron pukawon ug palagsikon ang diwang patriyotiko sa mga mamumuo ug mag-uuma, kabatan-onang estudyante, masang kabus, kababayenan, magtutudlo ug empleyado, ug uban pang demokratikong sektor.

Kinahanglang pahugton ug palapdon pa sa NDF ug sa nasudnon-demokratikong kalihukan ang naabot niini sa mga akademiko, tawong-simbahan, mga abugado ug propesyunal, gagmayng negosyante, ug tanang sektor nga angayang hugpungon ilalum sa bandera sa kagawasan. Kinahanglan usab nga pakusgon ang koneksyon sa mga upisyal ug ginsakpan sa reaksyunaryong militar ug pulis nga may sentimyentong patriyotiko, ug aghaton silang mobarog batok sa traydor nga rehimeng Marcos nga ginapagamit ang AFP ug PNP sa imperyalismong US sa pagpanumpo sa katawhang Pilipino nga nakigbisog alang sa kagawasan.

Kinahanglang palapdon sa NDF ang koneksyon niini sa tanang kalihukan ug organisasyon sa tibuok kalibutan nga babag sa imperyalistang gubat. Kinahanglan kining motabang sa pagtukod og lig-ong dugukan sa lapad nga kalihukang anti-imperyalista ug pahimuslan ang tanang kontradiksiyon sa han-ay sa mga imperyalista alang sa kaayuhan sa lapad nga masa sa katawhan.

Ang pinakadakung tahas karon sa NDF mao ang himuon ang tanan alang sa pagpaasdang sa malungtarong gubat sa katawhan, ilabina ang pagpakusog sa BHB ug pagpalagsik balik sa armadong pakigbisog ug rebolusyonaryong kalihukang masa sa kabanihan. Ang rebolusyonaryong armadong pakigbisog sa katawhang Pilipino ang nag-una ug pinaka-epektibong porma sa pagsukol aron pugngan ang imperyalistang gubat nga ginaduso sa US, ug aron kab-uton ang nasudnong kagawasan ug demokrasya. AB

 <p>Bolyum LVI Ihap 8 Abril 21, 2025</p> <hr/> <p>Ang Ang Bayan ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ug Ingles. Nagadawat ang Ang Bayan og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaawhag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan.</p>	<h2 style="text-decoration: underline;">Unod</h2> <p>Editorial: Pakusgon ug palapdon ang NDF, makigbisog batok sa imperyalismong US 1</p> <p>Balikatan 2025 3</p> <p>Peligro ug perwisyo 4</p> <p>Protector sa proyektong magun-ubon, giatake 4</p> <p>Bagong bidyo-serye ug album, gipagula 4</p> <p>Mga protesta 5</p> <p>Mga rebolusyonaryong martir, gipasidunggan 5</p> <p>Usa ka pamilya, mga mag-uuma, gidakop 5</p> <p>Ang bangkil sa <i>assumption of jurisdiction</i> 6</p> <p>Sa mubong pagkasulti 7</p> <p>Pagkalubong sa utang sa babayeng mag-uuma 8</p> <p>Mga taripa ni Trump 9</p> <p>Hugaw nga gubat sa India 10</p>
<p>Ang Ang Bayan ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas</p>	
 ang.bayan@cpp.ph	

Balikatan 2025: Bag-ong pagpagrabe na usab sa interbensyong militar sa US

Sa Araw ng Kagitingan niadtong Abril 9, nagprotesta duul sa embahada sa US sa Maynila ang mga grupong nasudnon-demokratiko. Gidumdum nila ang pagsukol sa katawhang Pilipino sa langyawng interbensyong militar ug pagpanalipud sa tinuod nga kagawasan sa Pilipinas. Gikundena nila ang mahagitong *war games* sa US, permanenteng pagbase sa tropa niini sa Pilipinas ug nagkasubsub nga interbensyon niini sa nasud.

Sa kasamtangan, nagkatag ang mga tropang Amerikano sa lainlaing bahin sa nasud alang sa sunud-sunod nga *war games* nga nagatuyok sa tinuig nga Balikatan. Laki dinhi ang Combined Joint Logistics Over-the-Shore (Aurora), Command-and-Control Exercise (Quezon City), Multilateral Maritime Exercise (South China Sea), Salaknib (Nueva Ecija), Cope Thunder (Pampanga) ug Marex (Cotabato City). Dugang dinhi ang mga pakitang-tawo nga operasyong sibil-militar, sama sa mga serbisyong dental sa US Navy, sa mga sibilyang komunidad sa Palawan ug Mindanao.

Tataw sa Balikatan karong tuiga ang paggamit sa mga NMESIS (Navy Marine Expeditionary Ship Interdiction System) nga gisulod sa nasud niadtong Abril 17, dungan ang mga *unmanned surface vehicles* niini. Gidala ang unang bats sa mga NMESIS sa mga isla sa Batanes kung asa ipahimutang kini sa pagatukurong Fires Expeditionary Advanced Base o EAB. Magsilbi kining *outpost* sa mga espesyal nga pwersa sa US aron kontrolon ang Bashi Channel, ang mapiot nga agianan sa dagat sa tunga-tunga sa Pilipinas ug Taiwan. Una nang gipwesto dinhi sa US ang Typhon Missile System nga gisulod sa nasud niadtong Balikatan 2024.

Adunay awtoridad ang mga pwersang Amerikano sa EAB nga “pabuthan” sa “kaaway nga mga barko” bisan og nakapailalum sila sa teritoryo sa Pilipinas. Ginatransporta niini ang mga isla sa Batanes isip *firing line* sa US Navy. Sa ingon, direkta niining ginabutang ang ka-

tawhan sa Batanes, ug sa tibuok amihang-sidlakang Luzon, sa unang linya sa pag-atake inkaso moulbo ang gyera tali sa US ug China, ilabina sa Taiwan.

Pormal usab nga pagasugdan sa Balikatan 2025 ang operasyon sa Littoral Rotational Force-Luzon, usa ka yunit sa US Marines nga kanunay modikit sa mga baybay sa Luzon. Dinhi usab unang direktang mosalmot ang mga pwersa sa Japan sa *war games*, human ang pipila ka tuig nga obserber lang kini.

Gitagad sa China ang maong mga maniobra isip pagpagrabe sa mga tensyon tali niini ug sa US. Gipahimangnuan niini ang rehimeng Marcos nga dili magpagamit sa US isip “proxy deterrence,” ilabina sa Bashi Channel.

Subay sa mga pangpublikong rekord, sagad ang paggamit sa mga *aircraft carrier* sa US sa teritoryong dagat sa Pilipinas. Gawas sa Bashi Channel ug Sulu Sea, ginagian sa mga barkong iggugubat sa US ang mga kadagatan sa tunga-tunga sa mga isla (sa San Bernadino Strait sa Samar, Leyte Gulf, Balabac Strait sa Palawan ug Surigao Strait). Usa sa maong mga barko ang *aircraft carrier* nga USS Theodore Roosevelt. Midikit kini sa mga giawayang teritoryo, sama sa Paracel Islands ug Scarborough Shoal, ug midani og dugang nga presensya sa mga barko ug eroplanong Chinese.

Dili moubos sa upat ka barkong pang-sarbey sa tereyn ilalum sa dagat nga ginamaneyo sa US Navy ang halos kanunay nagpondo sa South

China Sea niadtong 2024. Langkub sa ginasarbey niini ang Bashi Channel, Balabac Strait ug Verde Island Passage sa tunga-tunga sa Mindoro ug Batangas.

Agianan usab ang Pilipinas sa mga eroplanong pangbomba nga ginapalupad sa US Air Force gikan sa base militar niini sa Guam aron magpatrulya sa South China Sea. Niadtong 2024, namonitor sa China ang pagpadala sa US og mga eroplanong pangbomba og 32 beses aron maghimo og 56 *sortie*/misyon, duha ka beses nga mas subsub kumpara sa gilunsad niini niadtong 2023. Komun nga ruta sa maong mga eroplano ang Bashi Channel sa amihinan ug Sulu Sea sa habagatan sa nasud.

Tugpahanan usab ang nasud sa mga *unmanned aerial vehicle* sama sa MQ-9 Reaper UAV nga nakabase sa Clark Airbase ug sa Palawan ilalum sa Task Force-Ayungin sa US. Sa miaging Balikatan, nagpalupad ang US og mga eroplanong paniktik batok sa China gikan sa mga base niini sa Clark Airbase sa Pampanga; Fort Magsaysay sa Nueva Ecija, Lal-lo Airport ug Camilo Osias Naval Base sa Cagayan; Benito Ebuen Air Base sa Cebu ug bisan sa Ninoy Aquino International Airport.

Peligro ug perwisyo

SA WALA PA nagsugod ang Balikatan sa kata-pusan sa Abril, naghimo na ang Armed Forces of the Philippines (AFP) og mga “clearing operation” sa mga sibilyang komunidad isip pag-pangandam sa pag-abot sa mga tropang Amerikano. Sa Central Luzon, gisakop niini ang mga komunidad sa mag-uuma sa sa Aurora, Bulacan ug Nueva Ecija aron hawanan ang dalan alang sa Combined Joint Logistics Over-the-Shore (CJSLOTS) sa US nga gilunsad niadtong Abril 9.

Matud sa taho sa mga residente sa Aurora, midunggo niadto pang Abril 16 ang duha ka barkong gigamit sa CJSLOTS sa Barangay Paltik, Dingalan. Padayon usab ang *clearing operations* sa AFP, uban ang mga sundalong Amerikano, gikan Barangay Umiray, Dingalan hangtud sa General Tiño sa Nueva Ecija ug Bulacan. Matud nila, lapas usa ka bulan na nga wala sila nakapanginabuhi tungod kay gibawalan sila nga moadto sa ilang mga kaingin ug sa ilang kuhaanan og pagkaon. Nagbunga usab og kahadlok ang mga sundalong Amerikano dihang kalit ra silang misulod sa Sityo Singawan sa Barangay Umiray. Sa Bulacan, nakita sa mga residente nga adunay mga Amerikano sa Camp Tecson sa lungsod sa San Miguel.

Perwisyo ug kaguliyang usab ang dala ngadto sa mga residente sa Casambalangan, Sta. Ana sa Cagayan ang sunud-sunod nga pag-abot sa mga Amerikanong sakyanan ug gamit iggugubat. Natugaw ang ilang komunidad, ilabina tungod sa paglupad sa mga helikopter pang-atake. Gigamit sa mga tropang Amerikano ang Port Irene sa maong lungsod aron inaog ang mga sakyanan nga pagagamiton sa *amphibious exercises* niini sa Mayo.

Gikabalak-ang mawad-an og panginabuhian ang mga mangingisda tungod sa pagdeklara og “no sail zone” sa mga lungsod duul sa baybay, sama sa gihimo niadtong Balikatan 2024. Ingonman, mabulabog ang panginabuhian sa mga mag-uuma sa mga bukid ug lasang sa *aerial exercises*. Dugang kini sa paturangas nga pag-utinkad sa mga pwersa sa 5th ID sa bukirong dapit sa prubinsya. Gawas sa disturbo ug pagkaguba sa panginabuhian, grabe ang gibungang kahadlok ug troma sa mga sundalo, ilabina sa mga babaye, bata ug tigulang. Sa paghatud pa lang gani sa mga kahimanan ug pwersa sa kahanginan nabati na sa katawhang Cagayanon ang kabalaka ug kahigwaos, ilabina ang planong *live fire exercises* sa rehiyon.

Protector sa magun-ubong sa proyekto, nakaengkwentro sa BHB-Quezon

NAKAENKWENTRO SA Bagong Hukbong Bayan (BHB)-North Quezon ang nag-operasyong tropa sa 80th IB niadtong Abril 16 sa Barangay Tanauan, Real, Quezon. Ang yunit sa 80th IB nga naka-engkwentro sa hukbong bayan nagsilbing protector sa magun-ubong higanteng proyektong Real Wind Energy Project (RWEPE) sa ACEN Corporation ng Ayala Corporation.

Tulo usab ang nahimong kaswalti sa AFP sa usa ka engkwentro sa BHB-Quezon (Apolonio Mendoza Command) batok sa nag-operasyong tropa sa Philippine Army sa Barangay Mabini, Lopez niadtong Abril 6, alas-10 sa buntag.

Samtang, usa ang napatay ug upat ang nasamdan nga sundalo sa AFP sa maisugong pagdepensa sa usa ka yunit sa BHB-Batangas (Eduardo Dagli Command) batok sa ambus sa 59th IB niadtong Abril 2 sa Barangay San Isidro, Rosario, Batangas.

Sine Proletaryo ug Armas-ST, nagpagula og bag-ong bidyo-serje ug album

MAGKASUNOD NGA GIPAGULA sa Sine Proletaryo ug Artista at Manunulat ng Sambayanan (Armas)-Southern Tagalog ang usa ka bag-ong serje ug album niining Abril. Nahisgutan dinhi ang kinabuhi sa mga rebolusyonaryo ug ang ilang madasigong paningkamot aron ipatuman ang kalihukang pagtul-id.

Niadtong Abril 8, gilunsad sa Sine Proletaryo ang pinakabag-ong bidyo serje niini nga “Buhay Gerilya” kung asa ginapakita ang kinabuhi ug pakigbisog sa mga rebolusyonaryong manggugubat ug kumander sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) ug mga myembro sa rebolusyonaryong organisasyon. Tumong sa serje nga ipakita ang pagtamod sa rebolusyonaryong mga prinsipyo, mga pagsulay sa rebolusyon, ug adlaw-adlaw nga kasinatian sa pagpanday sa usa ka bag-ong katilingban.

Unang nahinabi sa Sine Proletaryo, sa pakigtinabangay sa Upisina sa Tigpamaba sa Melito Glor Command, mao si Comrade Kathryn, upisyal sa pulitika sa BHB-Southern Tagalog. Giawhag sa Sine Proletaryo ang uban pang mga yunit sa BHB ug mga organisasyong masa nga magpadala sa ilang mga bidyo ug interbyu para sa serje.

Niadtong Abril 11, gipagula sa Armas-ST ang album nga Ampatin (2025) nga gilangkuban sa walo ka awit, usa ka instrumental ug usa ka minus 1. Ang maong album naghulagway sa kasamtangang kalihukang pagtul-id nga ginalunsad sa Partido.

Luyo sa grabeng atake sa estado, napagula ang album sa pagtibangay sa gerilyang produksyon sa sonang gerilya ug lungsod. Ginaawhag sa grupo ang tanan nga ipakaylap ang mga kanta sa album. “Tun-an, ipasundayag, ipatukar sa mga panagtapok ug uban pang susamang aktibidad. Ipakaylap usab ang kopyang digital sa tanang posibleng daluyan,” matud niini.

Mada-download ang bidyo ug album sa *website* sa PRWC (www.philippinerevolution.nu).

Pagbarog batok sa mina. Sa usa ka porum sa Tabuk City, Kalinga niadtong Abril 12, nagpadayag og pagsupak ang kapin 100 ka lumulupyo batok sa planong pagmina sa Makilala Mining Company Incorporated (MMCI) sa ilang lungsod. Langkubon sa MMCI ang tulo ka lugar sa Pasil, Kalinga—ang Maalinao, Caigutan ug Biyog—nga langkub sa yutang kabilin sa Tribu Balatoc ug mga bahin sa Guinaang. Bag-o lang, gihatagan ang MMCI sa rehimeng Marcos og pondo gikan sa Maharlika Fund aron ipadayon ang maong magun-ubong mga proyekto.

Kalbaryo sa katawhan ang rehimeng Marcos. Naglunsad og "Kalbaryo sa katawhan" duul sa Mendiola ang mga kabus sa kasyudaran sa pagpanguna sa Kadamay niadtong Abril 16. Kuyog sa grupo ang mga pamilya sa mga biktima sa ekstra-hudisyal nga pagpatay ilalum sa milabayng administrasyong Duterte ug mga kabus nga nakasinati og demolisyon sa ilang mga balay, mga kabatan-onan ug mamumuo. Naglunsad og susamang aktibidad sa parehong adlaw ang Kadamay-Negros, mga grupo sa kabus, mangingisda ug mag-uuma sa Bacolod City.

Dagan batok sa pagpangabuso. Naglunsad og "Takbo Babae 2025" o ang pagdagan batok sa abuso ang Gabriela Women's Party sulod sa kampus sa University of the Philippines-Diliman niadtong Abril 13. Matud sa GWP, ang ilang aktibidad pagpakita sa baruganan "batok sa kabangis nga nakabase sa kasarian." Gatusan ang misalmot lakip ang mga iladong personalidad sama sa mga artistang silang Barbie Forteza ug Ryza Cenon, ug Miss Globe runner-up nga si Rowee Lucero.

Itum batok sa taas-singil sa matrikula. Nagprotesta ang mga estudyante ug myembro sa Anakbayan-Adamson University niadtong Abril 11. Nanul-ob sila og itum nga sanina aron hatagag duut ang ilang pagsupak sa planong 5% nga taas-matrikula sa unibersidad alang sa akademikong tuig 2025-2026. Katugbang niini ang dugang nga ₱2,500 sa matrikula. Niadtong 2022 ulahing nagpahamtang og taas-matrikula ang unibersidad nga mikabat og 5.8%.

Mga rebolusyonaryong martir, gipasidunggan

NAGTAPOK ANG MGA grupo alang sa tawhanong katungod ug paryente sa mga rebolusyonaryong martir niadtong Abril 12 sa Bantayog ng mga Bayani sa Quezon City aron parangalan ang kabayanihon ug paghalad og kinabuhi sa mga rebolusyonaryo alang sa nasudnon-demokratikong pangandoy sa katawhan. Gipangunahan sa Hustisya! (Pagkakaisa ng mga Biktima para sa Hustisya) ang aktibidad nga may temang "Kagitingan ug Paglaban: Parangal para sa mga Pinatay na Hors de Combat at Rebolusyonaryong Martir."

Giparangalan sa panagtapok ang mga namartir nga lider sa Partido Komunista ng Pilipinas, mga Pulang kumander ug manggugubat sa Bagong Hukbong Bayan (BHB), mga upisyal sa National Democratic Front of the Philippines (NDFP), ug nanawagan og hustisya alang sa mga *hors de combat* nga manggugubat sa BHB nga gipatay sa Armed Forces of the Philippines.

Matud sa Hustisya, nahimong okasyon usab kini aron subling palig-onon ang pagpanalipud sa katungod sa katawhan sa kaugalingong paghukom ug pagduso nga ang pagsukol sa katawhan usa ka makatarungang katuyuan.

Usa ka pamilya, mga mag-uuma ug batan-on, gidakop sa pulis ug militar

GIDAKOP SA MGA pwersa sa estado ang usa ka pamilya sa Sorsogon, duha ka mag-uuma sa Quezon ug Masbate, ug mga batan-on sa Isabela sa milabayng mga semana. Giakusahan sila sa nagkalain-laing kasong kriminal ug pagkalambigit sa Bagong Hukbong Bayan (BHB).

Niadtong Abril 17, gidakop sa mga pulis ug sa 31st IB si Gilberto Tolentino, 50-anyos nga mag-uuma, ang iyang asawa nga si Amelia, 47, anak nga si Regine, 21, ug ilang 2-anyos nga apo niadtong Abril 17. Gikuha sila sa mga pwersa sa estado sa Barangay San Vicente, Donsol, Sorsogon ug wala pa makita sa mga paryente sa kasamtangan.

Matud sa taho, bugtong si Gilberto ang gustong kuhaon sa mga pwersa sa estado apan mibalibad ang iyang asawa ug mga paryente maong mikuyog silang tanan. Niadtong Abril 18, diha-diha nga miadto ang paryente sa mga Tolentino ug upisyal sa barangay sa istasyon sa pulis sa Donsol ug sa kampo sa militar sa Barangay San Jose aron pangitaon ang mga biktima. Gilimod sa mga pulis ug militar nga anaa sa ilang kustodiya ang pamilya.

Sa Masbate, gidakop sa 2nd IB si Isabel delos Reyes, 56, sibilyang mag-uuma gikan sa Barangay Libertad, Cawayan niadtong Abril 17. Human kini sa engkwentrong nahitabo tali sa 2nd IB ug BHB-Masbate (Jose Rapsing Command) sa maong adlaw sa utlanan sa Barangay Miabas, Palanas ug Barangay Libertad, Cawayan. Gipiktyuran siya nga adunay gunit nga pusil ug gipugos nga maghimo og istorya nga "nangil-kil" ang yunit sa BHB sa mga lokal nga kandidato sa eleksyong 2025.

Sa Quezon, gidakop sa militar si Rico Endrinal, mag-uumang residente sa Barangay Sugod, Lopez niadtong Abril 6. Gibalhin-balhin siya og prisohan ug gipalisud-lisud ang pamilya nga maestorya siya. Human ang insidente, nagkampo sa ilang komunidad ang mga sundalo ug walay hunong nga namig-ot sa iyang pamilya.

Sa Isabela, gidakop sa 5th ID si Andy Magno sa Kabataan Party-list ug kauban niyang Agta samtang nangampanya sa Barangay Dicamay Dos, Jones niadtong Abril 20. Si Magno usa ka gradweyt sa University of the Philippines-Manila.

Ang bangkil sa *assumption of jurisdiction* batok sa mamumuong Pilipino

Subling mitataw ang paggamit sa *assumption of jurisdiction* o AJ sa Department of Labor and Employment (DOLE) batok sa pakigbisog sa mga mamumuo dihang gigamit kini aron pugngan ang planong welga sa Nexperia Philippines niadtong Pebrero. Usa kini sa tulo ka AJ nga gipagula sa kalihim sa DOLE sa unang kwarto sa 2025.

Pinaagi sa AJ, gipagula sa DOLE ang “return to work order” (RTWO) aron pwersahon ang mga mamumuo nga mobalik sa trabaho, ug kung dili mamahimo silang tangtangan. Atubang niini, maisugong gisupak sa unyon sa mga mamumuo sa Nexperia ang kamanduan ug gikasa ang welga nga milungtad og tulo ka adlaw (Marso 5–8). Nakaangkon og mga kadaugan ang unyon sa welgang nagbunga sa gibanabanang ₱1.26 bilyong pagkalugi sa kumpanya.

Ang AJ usa ka kontra-mamumuong palisiya aron ihikaw ang paggamit sa welga isip armas sa pagpanalipud sa mga katungod sa mamumuo. Ginapagula kini sa kalihim sa DOLE aron ibawal ang welga sa takuban sa “mahinungdanong nasudnong interes” ang usa ka industriya. Matud sa Artikulo 263 sa Herrera Law (Labor Code) nga adunay gahum ang DOLE nga gamiton ang mga pulis ug sundalo aron sumpuon ang mga mamumuong mosupak sa kamanduan.

Lakip ang AJ sa klase-klaseng mga probisyon sa Herrera Law nga nagababag sa katungod sa pagwelga. Sa milabayng 12 ka tuig (2013–2024), 38 beses kining gigamit sa DOLE. Mayorya niini (36) gipagula human magsumite og *notice of strike* ang mga mamumuo, samtang duha sa panahon sa aktwal nga welga. Niining mga panahona, adunay kinatibuk-ang 2,241 ka *notice of strike* ang gipasaka, apan 103 o 4.59% lamang ang ihap sa aktwal nga higayong nagwelga ang mga mamumuo. Bunga kini sa patung-patong nga burukrasya, ligalidad, ug direktang pagpanumpo nga gikaatubang sa mga unyon ug

mamumuo ayha makalunsad og welga ug ipakigbisog ang ilang kaayuhan.

Tataw nga mga kaso sa AJ

Ilalum sa rehimeng Estrada, nagpagula og AJ ang DOLE niadtong Disyembre 23, 1997 batok sa nagwelgang mga piloto sa Airline Pilots Association of the Philippines (ALPAP) sa Philippine Airlines tungod sa *unfair labor practices*. Luyo niini, gikasa sa ALPAP ang welga niadtong Hunyo 5, 1998 ug nagmando ang DOLE duha ka adlaw human nga pabalikon sa trabaho ang mga piloto. Tungod sa pagsupak ug “iligal nga welga,” gitangtang sa trabaho ang kapin 600 ka piloto. Gipaburan sa DOLE ang PAL nga gipanag-iyahan ni Lucio Tan. Dungan usab kini sa dinaghang pagpanangtang sa ubang mamumuo sa PAL.

Panahon sa rehimeng Arroyo dihang brutal ug maduguong gipatumang ang duha ka AJ nga gipagula sa DOLE batok sa welga sa United Luisita Workers’ Union ug Central Azucarera de Tarlac Labor Union sa Hacienda Luisita sa Tarlac niadtong 2004. Misangpot ang kabangis sa estado batok sa welga dihang gipamusil sa mga pulis ug sundalo ang mga mamumuong panguma ug ilang tigsuporta samtang nagpahigayon og programa sa Hacienda Luisita niadtong Nobyembre 16, 2004. Pito ka welgista ug tigsuporta ang napatay samtang daghan ang nasamdan.

Panahon sa rehimen ni Benigno Aquino dihang gipailalum sa AJ niadtong Agosto 2010 ang planong welga sa mga mamumuo sa Filipinas Palm Oil Industries, Inc (FPII) tungod sa pagdelatar sa ilang *col-*

lective bargaining agreement (CBA). Ang FPII, kanhing NDC-Guthrie, usa ka sosyohan sa kumpanyang Malaysian ug sa bilyonaryong Pilipino nga si Dennis Villareal. Ang maong kumpanya kaniadto ang adunay pinakadakung plantasyon ug kapasidad nga magprodyus og *palm oil*. Langkub niini ang 8,000 ka ektaryang plantasyon sa Agusan del Sur.

Panahon sa rehimeng Duterte dihang gisumpo gamit ang AJ ang welga sa Nagkahiusang Mamumuo sa Suyapa Farms sa Davao de Oro niadtong Oktubre 2018. Nagdeklara og welga ang 900 ka mamumuo sa Sumifru sa isyu sa regularisasyon, ubos nga suhulan, kontraktwalisasyon ug pagbalibad nga makignegosasyon alang sa CBA. Pipila ka adlaw human gikasa ang welga, nagpagula og AJ ang DOLE, tungod sa gibanabanang ₱38 milyong pagkalugi sa kumpanya.

Atubangan sa daghang makapitalistang mga balaod, usa ka dakung hagit sa mga mamumuo nga panalipdan ang ilang katungod magwelga, lakip ang paggamit sa palisiyang AJ. Ang pagbatok dinhi makapakusog sa tibuok kalihukang mamumuo.

Dungan sa pag-atake sa AJ, daku usab ang kadaut nga gibunga sa nagkagamay nga ihap sa mga mamumuong unyonisado sa nasud. Sa gipagawas nga Integrated Survey on Labor and Employment 2021–2022 sa Philippine Statistics Authority, 4.5% o 1,626 lamang sa kinatibuk-ang 36,342 empresang may 20 o kapin nga mamumuo niadtong Agosto 2022 ang adunay unyon. Dinhi, mikabat lamang og 6.5% o kapinkun-kulang 350,000 sa kinatibuk-ang 5.35 milyong mamumuo lamang ang myembro sa unyon. Sa mga empresang adunay unyon, 1,444 o 4% lamang ang adunay CBA nga nagalangkub lamang sa 8.4% sa mga mamumuo. AB

Nora Aunor, Superstar

sikat nga aktres nga ilado sa pagka-aktibista ug pagdala sa karakter sa ordinaryong tawo sa mga pelikulang adunay temang patriyotiko ug sosyo-pulitikal sama sa Andrea, Himala, Tatlong Taong Walang Diyos, Minsa'y Isang Gamu-gamo, The Flor Contemplacion Story, Thy Womb ug daghan pang uban. **Namatay siya sa edad nga 71 niadtong Abril 16.**

30%

sa mga maka-Duterte nga akawnt sa X (kanhing Twitter) nga nagahisgot sa mga isyu kalabot sa ICC ug nagpakaylap og sayop nga impormasyon ang peke. Peke usab ang 37% sa mga *profile* nga nagahisgot ug nangimpluwensya kalabot sa eleksyon.

21 EKTARYANG BAKHAWAN

sa baybay sa Palawig hangtud Santa Cruz sa Santa Ana, Cagayan ang pagagub-on sa **Alpha-Palawig Mixed-Use Development Project** nga ginababagan sa mga residente sa lugar.

Gikan sa: *Conference of Major Superiors of the Philippines*

3 SA MATAG 5

ka aktibistang batan-on ang nagtaho nga nakasinati og *online* nga pagpanghasi tungod sa pag-*post* nila sa mga paglapas sa tawhanong katungod sa estado niadtong 2024.

Gikan sa: *Amnesty International*

8,565 PANID

sa nakasulat nga ebidensya ang inisyal nga gisumite sa prosekyutor sa kaso ni Duterte sa ICC niadtong Abril. Dugang dinhi ang 9 ka litrato ug halos 16 ka oras nga mga *audio* ug *video recording*.

Gikan sa: *International Criminal Court*

600-700/adlaw

ang gideport ni Trump nga "iligal" nga migrante gikan sa US sa unang 3 ka tulo ka bulan sa iyang subling paglingkub, lakip ang pipila ka aktibistang maka-Palestine.

Memo Order 36

gipagula niadtong Abril 11 sa rehimeng Marcos aron linglahon ang mga rebolusyonaryong pwersa nga magpailalum sa *amnesty program* niini ug modawat og "safe conduct pass." **Gisalikway ug gisaway kini sa mga yunit sa BHB.**

Pagkalubong sa utang sa kababayan-ang mag-uuma sa Cagayan Valley

Gilang *corn capital* ang Cagayan Valley, partikular ang dakbayan sa Isabelabela, tungod sa dakung tampo niini sa produksyon sa mais sa tibuok nasud. Ikaduha usab kini sa produksyon sa humay. Taliwala sa kaabunda niini, nag-ilaid sa kalisud ang lapad nga masa sa mag-uuma sa rehiyon. Gawas sa nag-unang problema nga kawad-on ug kakulang sa yutang ginaugmad, sa mahal kaayong *farm input*, kawalay subsidyo ug ubos nga palit sa ilang mga produkto, nalubong pa ug dili makahaw-as sa dakung utang.

Usa dinhi ang mag-uumang si Jinky, taga-Isabela, nga adunay utang nga ₱55,000 sa tulo ka institusyong *microlending*. Nagabayad siya og ₱3,300 kada semana.

"Hangtud adunay ginapaeskswela, kinahanglang mangutang. Dili igo ang inadlawang kita aron tubagon ang mga bata kang panginahanglan sa pamilya," sagsay niya. Mikabat sa ₱25,000 ang binulang gasto sa iyang pamilya. Langkub dinhi ang gasto sa edukasyon, kuryente, pagkaon, panglawas ug kalimpyo. Layo kaayo kini sa ₱8,000 binulang kita sa iyang pamilya. Aron makasugakod, una siyang nangutang sa bangko aron ipangpuhunan sa usa ka sari-sari *store*. Apan nalugi kini sa pag-igo sa El Niño tungod wala usay kapasidad nga mopalit ug magbayad ang mga mag-uuma sa iyang gamayng tindahan.

"Tungod sa kakulang sa badyet para sa mga panginahanglan, dili pa apil ang pangbayad sa utang, kinahanglang mangutang utro aron adunay ibayad sa unang utang ug panggasto sa inadlaw-adlaw," dugang niya.

Ingon niini usab ang kasinatian sa mag-uuma sa mais nga si Alice nga taga-Alcala sa Cagayan. Wala pay usa ka ektarya ang ginatikad sa iyang pamilya maong kulang kaayo ang ilang kita. Adunay ₱80,800 siyang utang sa *trader*, *educational assistance* sa anak nga nag-eskwela, ug sa duha ka *microlending*. Mikabat og ₱23,000 ang binulan nga gasto sa pamilya. Bug-at alang kay Alice kung unsaon niya kini mabayaran sa gamay kaayong ₱6,000 kita kada bulan.

Si Niña taga-Amulung ug nalubong usab sa utang bisan og sa usa ka usurero lang siya nangutang. Anaa lamang sa ₱6,800 ang iyang utang apan dili niya kayang inaton ang ₱11,000 nga binulan niyang kita aron kini mabayran. Kulang kaayo kini sa binulang gasto sa iyang pamilya nga mikabat og ₱25,000.

Gatasan ka mga mag-uuma ang nagapangutang aron suportahan ang inadlaw-adlaw nilang panginahanglan. Mamahimong moabot sa upat ka institusyon ang dungan-dungan nilang utangan aron makabayad sa una nilang mga utang. Sa Cagayan Valley, unum ang dagkung institusyong *microfinance* ug *lending*: ang ASA Foundation, Center for Agriculture and Rural Development (CARD) Inc., KMBI-KASAPI Micro-finance, Kaagapay, Life Bank Micro-finance ug ASKI. Dugang dinhi ang nagkaylap nga gagmayng tigpautang sa mga prubinsya. Pananglitan sa Isabelabela nga adunay 32 ka institusyong *microlending*. Anaa sa 15%-22% ang kasagarang interes nga ilang ginapahamtang, na ginabayaran sulod sa 20-23 ka semana.

Kabahin ang mga institusyong *microlending* sa imprastruktura sa usura sa kabanikanhan. Nagatunhay kini dungan sa tradisyunal nga usura nga ginapadagan sa mga agalong yutaan ug komersyante. Gipahimuslan nila ang mga mag-uuma sa porma sa taas kaayong interes ug malinglahong mga kundisyon sa pautang. Sagad nga mosangpot sa pagkaremata sa ilang mga yuta o kabatangan, sa panahong madelatar sila sa pagbayad.

Sa datos sa estado niadtong 2022, nag-opereyt ang mga institusyong *microlending* sa 4,265 ka barangay sa tibuok nasud. Bisan og relatibong mas sigpit ang langkub, lapad pa gihapon ang epekto niining pagkalugi ug kadaut. Nagpabiling mga tradisyunal nga usurero ang ginautangan sa kabanikanhan. Aduna silay pautang sa 47.6% o 20,020 sa 42,020 ka barangay sa tibuok nasud.

Nakapailalum ang *microlending* sa mas malukpanong programang *microfinance* nga gideklarang "mayor nga programa aron batukan ang kalisud" niadtong 2000. Giduso kini nag-una sa mga imperyalistang institusyon sama sa World Bank ug Asian Development Bank nga nagbubu og milyun-milyong dolyar nga ginapautang pinaagi sa mga "development partner" niini. Ang CARD Inc, pananglitan, midawat og ₱4 bilyong pondo gikan sa ADB niadtong 2022 aron labaw pang "palapdon" ang programa sa pautang sa kabus nga mag-uuma.

Niadtong 2018, kapin \$3.5 bilyon ang gipautang sa *microlending* sa mga bangko, kooperatiba, ug institusyon alang sa 5.7 milyong mga nagapangutang. Nobenta porsiyento sa mga gapangutang mga babaye, kung asa 2/3 kanila anaa sa kabanikanhan. Pag-abot sa 2022, nagkantidad na og \$7.3 bilyon ang industriya sa usura. Gibanabanang labaw pang mokaylap ang *microlending* sa pagkaylap sa mga *digital* (o pinaagi sa internet) nga pamaagi sa pagpautang.

Sa katapusan, nagsilbing dugang nga paantus ang *microlending* nga naglansang sa mayorya sa mag-uuma sa nagbalik-balik nga siklo sa pagkalugi ug kalisud. Mikaylap kini tungod sa kawalay subsidyo ug serbisyo sa reaksyunaryong gubyrno sa agrikultura ug tinuyong pagbahog sa mga mag-uuma ngadto sa mga hakog nga usurero ug imperyalistang institusyon. AB

Mga taripa ni Trump, armas sa ekonomiya duyog sa gubat alang sa dominasyon sa US

Niadtong Abril 2, gianunsyo ni Donald Trump, presidente sa US, ang 10% nga taripa sa tanang mga import sa US, nga miepekto niadtong Abril 5. Lakip dinhi ang mas taas nga "tumbasang mga taripa" gikan 11% hangtud 50% sa mga import gikan sa 57 ka nasud. Lakip ang 17% nga "gidiskwento" nga pagsaka sa taripa sa pamatigayon nga gikan sa Pilipinas (halos katunga giasembol nga gamit elektroniko ug semikonduktor).

Nagbunga og grabeng kaguliyang sa kalibutan ang dugang-taripa ni Trump. Gilauman kining motugaw sa kalibutanong produksyon ug magpataas sa gasto sa produksyon. Sa unang adlaw pa lamang sa pagpatuman niini, mihagba ang merkado sa *shares* sa US. Gisundan kini sa pagsaka, human gisuspinda ni Trump ang mando nga dugang-taripa, gawas sa kapin 104% nga gipahamtang sa China.

Dili timailhan sa kusog kundili desperasyon ang ginahimong pagpamig-ot ni Trump gamit ang pagpahamtang og taas nga taripa. Pinakabag-ong pagsulay kini sa imperyalistang nasud aron ibangon gikan sa dugay na nga pagkahagba ang kalibutanong sistemang kapitalista, balihon ang estratehikong paghuyang sa kaugalingon niining ekonomiya, ug bawion ang kanhing dominasyon sa industriya. Deklaradong laraw niining protektahan ang ekonomiya sa US, langkaton ang depisito sa pamatigayon, ug pakusgon ang lokal nga pagmanupaktura. Ang ingon niining proteksyunismo dugay nang palisiya sa US, gikan sa "inshoring," "Made in America," ug ang "CHIPS Act" sa nau-nang mga administrasyon nilang Obama ug Biden.

Ginagamit usab ni Trump ang mga taripa isip armas sa gubat sa ekonomiya, nga kabahin sa arsenal sa imperyalismong US aron ibalik ang istatus niini isip solong *superpower* sa kalibutan. Giwarawara niini ang gidak-on sa ekonomiyang Amerikano aron pugson ang China ug

uban pang imperyalista ug kapitalistang nasud nga moyukbo sa iyang hegemonya, ug ang daghang huyang nga kapitalistang nasud ug semikolonya nga isurender ang bahandi sa ilang mga nasud sa kontrol ug pagpahimulos sa imperyalismong US.

Taliwala sa grabeng kapitalistang kumpetisyon, dili lamang magpataas sa taripa ang ginahimo sa imperyalismong US aron ibalik ang dominasyon sa mga industriya niini. Ginalansang usab niini ang suhulan sa mga mamumuong Amerikano ug ginasumpo ang ilang mga katungod sa pamuo. Nahigwaos sila sa dugang-taripa tungod kay nagpasabot kini sa labawng pagsaka sa gasto sa ilang pagpuyo.

Dayag nga ginapahuyang ni Trump ang sistemang multilateral nga deka-dekada nang gipahamtang sa imperyalismo sa mga semikolonya sa ngalan sa neoliberal nga globalisasyon. Gibutyag niini ang neoliberal nga alamat sa "gawasnong pamatigayon" nga gigamit aron pugos nga ablihan ang mga ekonomiya sa pagpangawkaw sa US

ug kaalyado niining mga nasud.

Atubangan sa tin-aw nga laraw ni Trump, hingpit nga pagpayukbo ang tubag sa papet nga rehimeng Marcos sa dugang-taripa nga gipahamtang sa US. Nagpasalamat pa kini sa US sa gipahamtang niining relatibong "mas ubos nga taripa" kaysa sa Vietnam ug uban pang mga nasud, nga gilantaw niini isip "higayon aron makaagni og mga langyawng pamuhunan."

Luyo sa ginapakitang antagonismo sa US sa ekonomiya sa Pilipinas, nangagpas pa karon si Marcos ug ang iyang mga upisyal, nga magkigsabot nga tangtangon ang tanang taripa sa mga produktong Amerikano nga nagasulod sa nasud baylo sa pag-atras sa US sa mga taripa niini sa gitawag og *zero-to-zero tariffs*. Ang ingon niining "kasabutan sa gawasnong pamatigayon" labaw nga maghikot sa Pilipinas sa ekonomiya sa US, ug magresulta sa labawng pagtipun-og ug pagbaha sa mga produkto gikan sa US. Labaw pa niining pakusgon ang pagsalig sa nasud sa mga imported nga materyales, sa ekonomiyang nahikot sa import ug nakapunting sa eksport.

Sa pagduso ni Trump sa hegemonya sa US, labaw niyang gipaigting ang inter-imperyalistang mga kontradiksyon ug gipasiugdahan ang mga panagbangi sa lain-laing bahin sa kalibutan. Dili lahi si Trump

sa mga demagogo sa Europe sa mga dekada sa 1920 ug 1930 nga nagpadilaab sa ultranasyunalismo, isip pagpangandam niini sa gubat.

Partikular sa Asia, padayon nga ginagamit sa US ang kusog-militar niini, direkta ug pinaagi sa *proxy*, aron painiton ang giila niining teatro sa gubat sa Indo-Pacific batok sa China.

Hugaw nga gubat sa India:

15 ka bulang kadaut sa Operation Kagaar

Walay hunong ang pasistang pag-atake sa rehimeng Narendra Modi sa India batok sa katawhang Adivasi, mga pwersang demokratiko, ug rebolusyonaryong grupo sa ngalan sa Operation Kagaar. Anaa sa ika-15 ka bulan na ang brutal nga operasyong kontra-insurhensiya nga mikutlo sa kinabuhi sa dili moubos sa 400 ka sibilyan, mayorya mga Adivasi o katutubong katawhan ug mga rebolusyonaryo.

Sa mga taho, 287 ang gipatay niadtong 2024 ug anaa sa 113 na karong 2025. Mga Adivasi ang 1/3 sa mga biktima samtang 40% mga babaye. Daghan sa mga kaso sa pagpatay ginapagawas nga nahitabo sa mga "engkwentro" sa armadong pwersa sa reaksyunaryong estado sa India ug sa People's Liberation Guerilla Army (PLGA) sa Communist Party of India (Maoist).

Dili luwas ang mga bata sa hugaw nga gubat sa rehimeng Modi. Niadtong 2024, 14 ka mga batang edad 14-anyos paubos ang gipatay, lakip ang usa ka 6-ka-bulang bata.

Gisugdan ang Operation Kagaar niadtong Enero 2024 sa Abujhmad, usa ka bukiron ug lasangong bahin sa rehiyon sa habagatang estado sa Chhattisgarh nga anaa sa sentral nga India. Pinakagrabe ang operasyon sa pito ka distrito sa Bastar. Gitarget niini ang mga Adivasi nga nagasupak sa pagsulod sa mga korporasyong multinasyunal sa yutang kabilin.

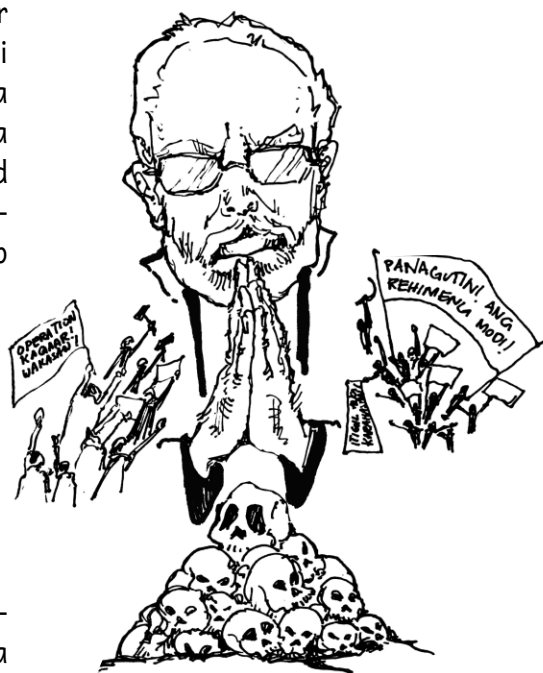
Sa 15 ka bulan, dili moubos sa 13 ka dagkung operasyong militar ang gihimo sa Bastar, gamit ang dili moubos sa 1,000 ka pwersa sa kada operasyon. Gatasan ka mga kaso sa paglapas sa tawhanong katungod ang nataho sa maong panahon. Tungod dinhi, gitawag ang lugar isip "Bastar Killing Fields."

Adunay 300 ka kampo militar sa Bastar kung asa gibanabanang 50 ang gitukod atol sa Operation Kagaar. Sa langkub sa Abujhmad, adunay siyam ka kampo militar. Sa kadaghan niini, adunay kampo sa kada 2-3 kilometro. Kini ang nagsilbing sentro sa operasyong kontra-insurhensiya sa mga suuk nga lugar. Adunay usa ka

pwersa sa estado sa kada siyam ka sibilyan sa Bastar.

Aron makmakon ang terorismo sa estado, nagtapok ang mga grupo sa Delhi sa pagpanguna sa Forum Against Corporatization and Militarization (FACAM) niadtong Marso 26. Matud kang Prof. Saroj Giri sa FACAM, labaw nga migrabe ang pasistang atake sa Brahmanical Hindutva pasistang rehimeng Modi sa Bastar tungod sa organisadong pagsukol sa mga Adivasi ug mag-uuma. Ginababagan sa ilang pakigbisog ang pagpangawkaw sa dagkung korporasyon sa rehiyon.

Ang gubat sa mga Adivasi ug ang Operation Kagaar kabahin sa kinatibuk-ang pagpagrabe sa pasismo sa estado sa India ilalum sa Sarajkund Scheme (2022). Ginapaypayan niini ang panatisismo sa relihiyon alang sa pasistang pagpanum-po. Ginagamit niini ang takuban sa "Vision 2047 for Viksit Bharat" aron magtukod og "Hindu Rashtra" o nasud nga Hindu.

Panawagan alang sa kalinaw

Atubangan sa mga pag-atake, nagtapok ang mga demokratikong sektor sa Hyderabad, Telengana niadtong ulahing semana sa Marso aron ipanawagan sa estado ni Modi nga makignegosayon para sa kalinaw sa CPI (Maoist). Pipila ka adlaw human niini, mitubag ang CPI (Maoist) ug nagpadayag sa kaandamon nga mosalmot sa negosasyon.

Pinaagi ni Kasamang Abhay, tigpamaba sa partido, gihikyad sa CPI (Maoist) ang upat ka mga kondisyon alang sa negosasyon. Naghanyag usab ang partido og hunong-buto kung positibong tubagon sa rehimeng Modi ang panawagan alang sa panaghisgot kalinaw.

Una, giduso niini ang paghunong sa Operation Kagaar nga nagapatay sa mga sibilyan. Ikaduha, gipahunong niini ang pagtukod og mga bag-ong kampo militar ug ipapondo sa nagtunhay nga mga kampo ang mga sundalo. Ikatulo, ihunong sa estado ang pagpagula og bag-ong mga Memorandum of Understanding o permit sa mga korporasyon nga mangawkaw sa kinaiyahan. Ug ikaupat, buhian ang tanang mga bilanggong pulitikal nga giaresto tungod sa pagsukol sa korporatisasyon ug militarisasyon.

Gisuportahan sa lain-laing demokratikong organisasyon ang kaandam sa CPI (Maoist) nga mosulod sa panaghisgot kalinaw sa ngalan sa kaayuhan sa katawhang Indian. Apan sama sa gilauman, dayag kining gikontra sa reaksyunaryong estado. Matud niini, makig-estorya lamang sila sa partido kung magpadayag kini og pagsurender.

Atubangan niini, determinado ang CPI (Maoist) ug PLGA nga ipadayon ang ilang armadong pakigbisog hangtud dili matubag ang batakang mga problema sa katawhang Indian.

AB